

Lubań – Sala Tradycji Łużyckiej Brygady WOP

„Oficerowie, podoficerowie i żołnierze... Dzisiaj, gdy wojna dobiegła zwycięskiego końca, zadaniem waszym jest zabezpieczenie na przyszłość naszych granic, zapewnienie warunków niezakłóconego rozwoju potęgi Polski...”

Rozkaz nr 88, którego fragment przytoczyłem, dał początek Wojskom Ochrony Pogranicza. Wydzielone wówczas frontowe jednostki 2 Armii Wojska Polskiego przemianowano na I Oddział WOP, a jego dowódcą został ppłk Walerian Kuczyński. 6.I.1948 roku oddział nazwano Brygadą Ochrony Pogranicza, a 1.VI.1958 – Łużycką Brygadą WOP.

Żołnierze WOP od pierwszych powojennych lat mieli dużo pracy. Początkowo likwidowali grasujące tu bandy. Aktualnie, poza wykonywaniem podstawowych obowiązków, pomagają ludności pogranicza.

Można się dowiedzieć o tym z dokumentów i zdjęć gromadzonych w Sali Tradycji Łużyckiej Brygady WOP w Lubaniu. Ponieważ eksponaty w niej zebrane ukazują rodowód, tradycje, dorobek i osiągnięcia brygady, odbywają się tutaj różnego rodzaju uroczystości: pasowania na uczniów dzieci z przedszkola, pożegnania z bronią, wręczanie odznaczeń państwowych.

Znajdują się tu zdjęcia czołowych postaci tworzonych w Związku Radzieckim Wojska Polskiego oraz fotografie znaczących osób ówczesnego życia politycznego, pamiątki z bitwy pod Lenino, żołnierzy polskich walczących we francuskim ruchu oporu, przedstawiające pomniki upamiętniające walkę żołnierzy 2 Armii WP (Rothemburg, Toporów, Budziszyn, Mielnik, Zgorzelec). Kolejne zdjęcia przedstawiają żołnierzy 2 Armii wkopujących w kwietniu 1945 roku nad Nysą Łużycką słup graniczny i rowerowe patrole z pierwszego punktu kontroli granicznej w Zgorzelcu. Można tu obejrzeć egzemplarze biuletynu informacyjnego „Na Straży” z lat 1945-46, a także wiele odznaczeń, wyróżnień i medali przyznanych Brygadzie. Zachowała się Książka Pamiątkowa Sztandaru I Łużyckiego Oddziału WOP. Nadmienię tylko, że darowało go społeczeństwo 25.V.1947 roku. Nieco wcześniej, bo 9.V.1946 r., sztandar otrzymała komenda II Odcinka. Był to również dar mieszkańców, w tym przypadku Leśnej.

W Sali znajdują się urny z ziemią spod Lenino, Warszawy i z nad Nysy Łużyckiej. W prezentowanej tu Honorowej Księdze Zasłużonych dla WOP przedstawiono sylwetki zarówno dawnego jak i obecnego aktywu Brygady. Wpisy dotyczą także bohaterskich żołnierzy poległych podczas pełnienia służby w pierwszych powojennych latach. Są wśród nich między innymi kapral Wiktor Hapunik i starszy szeregowy Tadeusz Wróbel – polegli na posterunku w latach 50-tych XX stulecia.

Opiekunem Sali Tradycji jest por. Andrzej Balicki.

Krzysztof Tęcza